

Léamh na Filíochta – Reading the poems – (35 Marks)

Géibheann – Le Caitlín Maude

Ainmhí mé

Ainmhí allta

As na teochreasa

A bhfuil clú agus cáil ar mo scéimh

Chroithfinn crainnte na coille

Tráth

Le mo gháir.

Ach anois

Luím síos

Agus breathnaím trí leathshúil

Ar an gCrann aonraic sin thall.

Tagann na céadta daoine

Chuille lá

A dhéanfadh rud ar bith dom

Ach mé a ligean amach.

An vee may.

An vee allta.

Oss na chuck-rasa

A will clue agus call ar mo skave.

Crutfing kronta na Kwill-a

Traw

Le mo gore.

Ock anish

Líam shee-us

Agus bratneem tree la-hool

Air an grann ain-rick shin howl

Toggan na kaid-ta deena

Kwill-a law

A yain-hock rudarbihh dumb

Ock may a liggin a-mock.

Mo Ghrá-sa (Idir lúibíní) – Le Nuala Ní Dhomhnaill

Níl mo ghrá-sa
mar bhláth na n-airní
a bhíonn i ngairdín
nó ar chrann ar bith)
is má tá aon ghaol aige
le nóiníní
is as a chluasa a fhásfaidh siad
(nuair a bheidh sé ocht dtroigh síos)
ní haon ghlaise cheolmhar
iad a shúile
(táid róchóngarach dá chéile
ar an gcéad dul síos)
is más slim é síoda
tá ribí a ghruaige
(mar bhean dhubh Shakespeare)
ina WIRE deilgní.
Ach is cuma san.
Tugann sé dom úlla
(is nuair a bhíonn sé i ndea-ghiúmar
caora fíniúna).

Neel mo graw-sa
Mar blaw na nar-nee
A veen i nar-deen
No air crown ar bih
Iss maw taw ain ghayul egga
Le no-nee-nee
Iss oss a clue-sa a oss-fee sheed
(nurr a vegg shay ukt dry shee-us
Nee hain ghlaw-sha ceol-vur
eed a hoola
Todd ro-hunger-ock daw kayla
Air on gayd dull shee-us)
iss moss sleem ey sheeuhda
taw ribbee a grew-aga
(mar van guv Shakespeare
Inna WIRE dell-gah-nee
Ock iss cumma sun
Tugann shay dumb oola
(is nurr a veen shay in yah-yoomur
Quare-a finn-oona

Colscaradh – Le Pádraig Mac Suibhne

Shantaigh sé bean

i nead a chine,

faoiseamh is gean

ar leac a thine,

aiteas is greann

i dtógáil chlainne.

Shantaigh sí fear

is taobh den bhríste,

dídean is searc

is leath den chíste,

saoire thar lear

is meas na mílte.

Thángthas ar réiteach.

Scaradar.

Hantig shay ban

i nyad a hinna

Fwee-suv is gyan

Air lack a hinna

Atyas iss gran

i dough-gawll klin-ya

Hantig shee far

Iss tave den vreesh-ta

dee don iss shark

Iss lah den heesh-ta

Seera har lar

Iss mass na meel-ta

Hong-ahus air ray-chock

Scaradar

An tEarrach Thiar – Le Máirtín Ó Díreáin

Fear ag glanadh cré

De ghímseán spáide

Sa gciúineas shéimh

I mbrothall lae:

Binn an fhuaim

San Earrach thiar.

Fear ag caitheadh

Cliabh dhá dhroim,

Is an fheamainn dhearg

Ag lonrú

I dtaitneamh gréine

Ar dhuirling bháin:

Niamhrach an radharc

San Earrach thiar.

Mná i locháin

In íochtar diaidh-thrá,

A gcótaí craptha,

Scáilí thíos fúthu:

Támh-radharc síothach

San Earrach thiar.

Far egg glonna cray

De gim-shawn spaw-da

Sah gew-nass shave

Im ruh-hull lay

Bin an oom

San arrock hear

Far ag kah-huck

Kleev daw grim

Iss on ammin Yarrig

Egg lunn-roo

I dat-nuv gray-na

Air yurling wawn

Niamh-rock an rye-yark

San arrock hear

Munnaw ih luck-on

In eekter dia-hraw

A goatie crap-ha

Scaw-lee heeus foo-hoo

Tawv-ri-yark shee-hock

San arrock hear

Toll-bhuillí fanna

Ag maidí rámha,

Currach lán éisc

Ag teacht chun cladaigh

Ar ór-mhuir mhall

I ndeireadh lae;

San Earrach thiar.

Tull-vully fawna

Egg moddy raw-wah

Currock lawn ay-ishk

Egg chockt cun cloddy

Air ore-vur vawll

In yerrah lay

San arrock hear

An Spailpín Fánach – Ní fios cé a chum

Im spailpín fánach atáim le fada
ag seasamh ar mo shláinte,
ag siúl an drúchta go moch ar maidin
's ag bailiú galair ráithe;
ach glacfad fees ó rí na gcroppies,
cleith is píc chun sáite
's go brách arís ní ghlaofar m'ainm
sa tír seo, an spailpín fánach

Ba mhinic mo thriall go Cluain gheal Meala
's as san go Tiobraid Árann;
i gCarraig na Siúire thíos do ghearrainn
cúrsa leathan láidir;
i gCallainn go dlúth 's mo shúiste im ghlaic
ag dul chun tosaigh ceard leo
's nuair théim go Durlas 's é siúd bhíonn agam
- 'Sin chu'ibh an spailpín fánach!

Go deo deo arís ní raghad go Caiseal
ag díol ná ag reic mo shláinte
ná ar mhargadh na saoire im shuí cois balla,

Imm spawl-peen fawn-ock a tom le fodda
Egg Shassuv air mo shlon-cha
Egg shool an drew-kta go muk air mojin
Iss egg ball-you gollar raw-ha
Ock glock-hid fees o ree na groppies
Kleh iss peak chun saw-cha
Iss go brawk areesh nee glay-for man-yum
sa cheer shu, an spawl-peen fawn-ock

Buh vinnick mo H-reel go cloon gyal malla
Iss oss shin go tibrad oran
I garrig na sure-a he-us go yarr-ing
Koorsa lahan lawd-er
I gallan go dlues mo heeshta im glick
Egg dull chun tussig cyard low
Iss nurra haim go Durlas shay shood veen oggum
- 'Shin coooov an spawl-peen fonnock.

Guh JoJo areesh ni ri-yad go Cashel
Egg deal naw ag reck mo shlon-cha
Naw ar warriga na seera im hee cush bolla

im scaoinse ar leataoibh sráide,

bodairí na tíre ag tíocht ar a gcapaill

á fhiafraí an bhfuilim hireálta;

'téanam chun siúil, tá an cúrsa fada'–

siúd siúl ar an spailpín fánach.

Im squeensha ar lah-teev shrawd-A

Buddary na teera ag tee-ukt ar a goppil

aw ee-a-free a willim hear-allta

Tay-num chun shool taw an coorsa Fodda

Shood shool air on spawl-peen fonnock